

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TÜSİAD

2024 / 15

TÜSİAD

22 Nisan 2024

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB LİDERLER ZİRVESİ
KÜRESEL REKABETÇİLİK
ÇEVRE
İSTİHDAM

TÜSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
LONDON	londonoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateř – Dilek Aydın

AB - Türkiye

- 17-18 Nisan'da özel gündemle Brüksel'de düzenlenen AB Liderler Zirvesi'nde Türkiye-AB ilişkileri AB Güvenlik Politikası ve Dış İşleri Yüksek Temsilcisi, AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Josep Borrell ile Genişleme ve Komşuluk Politikasından Sorumlu AB Komisyonu Üyesi Olivér Várhelyi tarafından Kasım 2023'te sunulan Türkiye ve AB'nin siyasi, ekonomik ve ticaret ilişkilerinin durumuna dair ortak rapor kapsamında değerlendirildi.

Zirvenin birinci gününde yayımlanan sonuç bildirisinde AB Yüksek Temsilcisi ve AB Komisyonu ortaklığında hazırlanan rapor temel alınarak Türkiye ile ilişkilerle ilgili stratejik tartışma gerçekleştirildiği, Türkiye'yle işbirliği ve karşılıklı yarara dayalı ilişkiler geliştirilmesi ve Doğu Akdeniz'de istikrar ve güven ortamının AB'nin stratejik yararına olduğu ifade ediliyor.

Önceki AB Zirvesi kararları ve Ortak Rapor önerileri üzerinde çalışılması ve "aşamalı, orantılı ve geri döndürülebilir" şekilde ilerletilmesi için AB Daimi Temsilciler Komitesi'nin (COREPER) yetkilendirildiği; ilgili kurumların yetki alanlarına bağlı şekilde AB Daimi Temsilciler Komitesi'nin yürüteceği bu görevin gerektiğinde AB Konseyi'nin ek rehberliğine tabi olacağı ifadesine yer veriliyor. Türkiye'nin yapıcı etkileşiminin Ortak Raporda belirlenen işbirliği alanlarının ileri taşınmasına yardımcı olacağı belirtiliyor.

Türkiye-AB işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla Kıbrıs çözüm müzakerelerinin yeniden başlatılması ve ilerleme sağlanmasına özel önem verildiği, Kıbrıs sorununun BM çerçevesinde, ilgili BMGK kararlarına uygun olarak ve AB kurucu ilkeleri ve müktesebatıyla uyumlu şekilde kapsamlı çözümüne yönelik AB taahhüdünün sürdüğü ifadesine yer verilen sonuç belgesinde ayrıca, María Angela Holguín Cuéllar'ın BM Genel Sekreteri Kıbrıs Özel Temsilcisi olarak atanmasının AB Konseyi tarafından memnuniyetle karşılandığı ve BM öncülüğündeki sürecin tüm aşamalarını desteklemek üzere AB'nin etkin rol

üstlenmeye hazır olduğu vurgulanıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

- Dışişleri Bakanlığı'nın AB Liderler Zirvesi kararlarını değerlendiren açıklamasında aday ülke konumundaki Türkiye'nin AB üyeliği konusunda

kararlılığını koruduğu bununla birlikte, Türkiye-AB işbirliğinin seçici bir anlayışla bazı alanlarla sınırlanmasının reddedildiği, AB ile

diyalogun mütakabiliyet çerçevesinde, AB'nin önümüzdeki dönemde Türkiye'ye yönelik adımlarının hızı, düzeyi ve kapsamına göre ele alınacağı belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

[Dışişleri Bakanlığı'nın AB Liderler Zirvesi kararlarını değerlendiren açıklamasına erişim için](#)

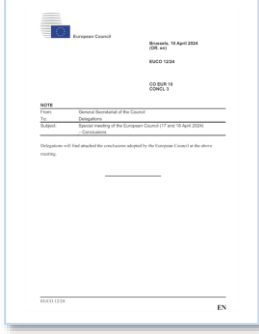
AB Liderler Zirvesi

- Özel gündemli AB Liderler Zirvesi Brüksel'de düzenlendi. Zirve gündeminde Ukrayna ve Orta Doğu'daki son durum değerlendirildi, İtalya Eski Başbakanı Enrico Letta'nın AB'nin küresel rekabetçiliğinin güçlendirilmesi için öneriler sunan raporu tartışıldı. Zirve sonuç bildirisinden bazı notlar aşağıda sıralanıyor:

- Rusya'nın Ukrayna'da sivillere, sivil ve kritik altyapıya havadan ve füze ile saldırıları ve enerji sektörünün son zamanlarda yoğunlaşan şekilde hedef alınması güçlü şekilde kınanıyor. AB ve üye ülkelerin enerji jeneratörleri ve güç transformatörleri gibi ekipmanlar dahil olmak üzere Ukrayna'ya insani ve sivil koruma yardımlarının yoğunlaştırılacağı belirtiliyor.
- Ukrayna'ya acil **hava savunması**, top mühimmatı ve füze gibi gerekli tüm askeri yardımın artırılarak hızlı şekilde sağlanması gerektiğinin altı çiziliyor.
- Yaptırımlar kapsamında Rusya'nın dondurulmuş varlıklarından kaynaklanan olağan dışı gelirlerin Ukrayna yararına

kullanılmasına ilişkin düzenlemenin onay sürecinin hızlandırılması çağrısında bulunuluyor.

- İran'ın İsrail'e saldırısı kınanıyor, AB'nin İsrail halkıyla tam dayanışması ve İsrail'in güvenliği ile bölgesel istikrara olan bağlılığı yineleniyor.
- AB'nin insansız hava araçları (drone) ve füzeler ilk sırada olmak üzere İran'a karşı daha fazla alanda kısıtlayıcı önlem kararı alacağı belirtiliyor.
- Gazze'deki krizin gecikmeden sona erdirilmesi, derhal ateşkes sağlanması, tüm rehinerin koşulsuz serbest bırakılması ve Filistinlilere insani yardım sağlanması koşullarını içeren 2728 sayılı BM Güvenlik Konseyi kararının uygulanması için AB'nin ortaklarıyla birlikte çalışma taahhüdü yineleniyor. İki devletli çözüme dayanan kalıcı ve sürdürülebilir barış sağlanması yönünde AB'nin kararlı olduğu vurgulanıyor.
- Orta Doğu'da ve özellikle Lübnan'da gerilimin azaltılması için AB'nin tüm ortaklarıyla birlikte çalışma kararlılığı ifade edilerek, Lübnan'a yardımların sürdürüleceği, insan ticareti ve kaçakçılıkla mücadelenin destekleneceği belirtiliyor.
- Tüm taraflar BM Güvenlik Konseyi'nin çatışmaların tamamen durdurulması, Lübnan kuvvetlerinin Güney Lübnan'a konuşlandırılması, İsrail askerlerinin geri çekilmesi ve silahlı grupların silahsızlandırılması çağrısında bulunan 1701 sayılı kararına uymaya çağrılıyor.
- Önümüzdeki süreçte düzenlenecek "8. Suriye Konferansı" öncesinde bağışçılara yardımlarını sürdürmeleri ve mümkünse artırmaları çağrısında bulunuluyor; AB'nin Suriyeli sığınmacılara ve Suriye içerisinde

erendirilmesi, derhal ateşkes sağlanması, tüm rehinerin koşulsuz serbest bırakılması ve Filistinlilere insani yardım sağlanması koşullarını içeren 2728 sayılı BM Güvenlik Konseyi

kararının uygulanması için AB'nin ortaklarıyla birlikte çalışma taahhüdü yineleniyor. İki devletli çözüme dayanan kalıcı ve sürdürülebilir barış sağlanması yönünde AB'nin kararlı olduğu vurgulanıyor.

- Orta Doğu'da ve özellikle Lübnan'da gerilimin azaltılması için AB'nin tüm ortaklarıyla birlikte çalışma kararlılığı ifade edilerek, Lübnan'a yardımların sürdürüleceği, insan ticareti ve kaçakçılıkla mücadelenin destekleneceği belirtiliyor.
- Tüm taraflar BM Güvenlik Konseyi'nin çatışmaların tamamen durdurulması, Lübnan kuvvetlerinin Güney Lübnan'a konuşlandırılması, İsrail askerlerinin geri çekilmesi ve silahlı grupların silahsızlandırılması çağrısında bulunan 1701 sayılı kararına uymaya çağrılıyor.
- Önümüzdeki süreçte düzenlenecek "8. Suriye Konferansı" öncesinde bağışçılara yardımlarını sürdürmeleri ve mümkünse artırmaları çağrısında bulunuluyor; AB'nin Suriyeli sığınmacılara ve Suriye içerisinde

yer değiştirmek zorunda kalan kişilere yönelik yardımlarının daha etkin hale getirilmesi gerektiği ifade ediliyor.

- AB'nin küresel rekabetçiliği bağlamında verimlilik, sürdürülebilirlik ve kapsayıcı büyümenin güçlendirilmesi, dirençli ekonomi inşa edilmesi, yeşil ve dijital geçiş ve iklim nötrlüğünün sağlanması ve ayrıca, Avrupa'nın sosyal ve ekonomik modelinin geliştirilmesi çağrısında bulunuluyor. [Internet bağlantısı için](#)

Küresel Rekabetçilik

- İtalya Eski Başbakanı Enrico Letta'nın AB'nin küresel rekabetçiliğinin güçlendirilmesi hedefiyle AB Tek Pazarı'nın bütünleştirilmesi ve geliştirilmesi gerektiğini ortaya koyan raporu 17-18 Nisan'da düzenlenen özel gündemli AB Liderler Zirvesi'nde tartışıldı. Enrico Letta'nın AB Liderlerine sunduğu raporda 2024-2029 yasama dönemi ve AB'nin önümüzdeki aylar içerisinde hazırlık çalışmalarını yürüteceği Çok Yıllı Mali Çerçeve'nin AB Tek Pazarı'nın geliştirilmesiyle ilgili tasarıların eyleme dönüştürülmesi için stratejik fırsat sunduğu belirtiliyor. Ekonomideki yeni eğilimler ve küresel rekabet göz önünde bulundurulduğunda Tek Pazarın gerçek bir "Avrupa Pazarına" dönüşmesinin önümüzdeki yasama döneminde başarılabilirliği ifade ediliyor.

Raporda AB Tek Pazarı'nın üzerine kurgulandığı dört

özgürlük alanı olan kişilerin, malların, hizmetlerin ve sermayenin serbest dolaşımının temel olarak 20. yüzyılın teorik ilkelerine dayandığı, günümüz gerçekliğinde bunlara ek olarak **beşinci özgürlük** alanı oluşturulmasına ve **araştırma, inovasyon** ve

eğitimin Tek Pazar ile bütünleştirilmesine ihtiyaç olduğu vurgulanıyor. Bu hedefin gerçekleşmesi için uygun koşulların oluşmasını sağlayacak

geliştirmelerin 2019-2024 yasa döneminde Dijital Pazar Yasası, Dijital Hizmetler Yasası, Yapay Zeka Yasası, Veri Yasası ve Veri Yönetişim Yasası'nın kabulü ile sağlandığı ve bu sayede çağdaş dijital strateji ve teknolojik özerkliğin geliştirilmesine yönelik önemli adımlar atıldığı belirtiliyor. AB Tek Pazarı'na beşinci özgürlük alanının eklenmesi sayesinde ar-ge, veri kullanımı, yetkinlikler, yapay zeka, kuantum bilgisayarlar, biyoteknoloji, biyorobotik ve uzay alanlarında önemli gelişme kaydedilmesi için gereken koşulların oluşturulacağı vurgulanıyor. Bu bağlamda yüksek başarı potansiyeli ile öne çıkan en önemli sektörün "sağlık ve sağlık hizmetleri" olduğunun altı çiziliyor.

Raporda sunulan önerilerin değerlendirildiği AB Liderler Zirvesi'nde sonuç bildirisine yansıyan kararlardan bazıları:

- En yakın rekabet içinde olduğu ülkelerle arasındaki büyüme, verimlilik, inovasyon farkını kapatabilmesi için AB ve üye ülkeler seviyesindeki çabaların artırılması gerekmektedir.
- Politika oluşturma çalışmaları Avrupa'nın üretim, sanayi ve teknoloji temelini geliştirilmesine hizmet etmelidir.
- AB Tek Pazarı içinde ve küresel seviyede rekabet koşulları eşit olmalıdır.
- Enerji, kritik hammaddeler, yarı iletkenler, sağlık, dijital, gıda ve kritik teknolojiler, kimyasallar, uzay, biyoteknoloji gibi stratejik sektörlerde AB'nin dışarıya olan bağımlılığı sınırlandırılmalıdır.
- Kilit stratejik önemdeki sektörler ve altyapıya yönelik yatırımlar, kamu ve özel sektör yatırımlarının birleşiminden sağlanmalıdır. Bu bağlamda AB bütçesi ve Avrupa Yatırım Bankası Grubu üstlendiği önemli rolü devam ettirmelidir.
- Özel yatırımların harekete geçirilmesi için Sermaye Piyasası Birliği'nin derinleştirilmesi gerekmektedir. Yeşil ve dijital geçiş ve Avrupa savunma sanayisinin ihtiyacı olan finansman bu kanaldan karşılanmalıdır.

- İç Pazar'ın bütünleşmesi önündeki engellere işaret eden raporlar ışığında eksikliklerin tamamlanması sağlanmalıdır. Ulaşım bağlantıları ve AB içi hareketlilik iyileştirilmelidir. AB tüketicilerinin Tek Pazara güvenini yitirmesine yol açan AB ülkeleri arası farklılıkların (örneğin gıda ürünleri standartları farkları) ortadan kaldırılması gerekmektedir.
- AB Komisyonu Haziran 2025'e kadar AB Tek Pazar Stratejisi'nin güncellenmesi için çalışma yürütmekle görevlendirilmektedir. [Internet bağlantısı için](#)

Çevre

- AB'nin çevre ve iklim eylemlerinin finansmanına yönelik LIFE Programının 2024 yılı proje çağrısı yayımlandı. Program kapsamında bulunan çeşitli başlıklar altında toplam 571 milyon € kaynak sağlanacağı belirtiliyor.

Standart Eylem Projeleri için sağlanacak kaynak:

- Doğa ve biyolojik çeşitlilik - 155 milyon €
- Döngüsel ekonomi - 65 milyon €
- İklim değişikliğinin azaltılması ve iklim uyumu - 61,98 milyon €
- Temiz enerji geçişi - 4 milyon €.
- Yeni Avrupa Bauhaus - 8 milyon €.
- Çevresel yönetim - 10 milyon €.

Temiz enerji geçişi projeleri için "Eşgüdüm ve Destek Eylemi Hibeleri" başlığı altında 77 milyon € tutarında kaynak sağlanacağı belirtiliyor. [Internet bağlantısı için](#)

İstihdam

- AB Komisyonu üye ülkelerin işsizlikle mücadele için yeni çözüm yolları geliştirmelerine katkı sağlamak amacıyla 23 milyon € değerinde proje çağrısı başlattı. Uzun dönemdir işsiz olan bireylerin işgücü

piyasasına dönüşünü desteklemeyi hedefleyen girişim AB Komisyonu'nun AB'deki işgücü ve beceri eksikliklerinin giderilmesine yönelik eylem planı çerçevesinde düzenleniyor. Teklif çağrısı kapsamında belirlenecek projelere Avrupa Sosyal Fonu+ Programı altındaki (ESF+) "Sosyal İnovasyon+" girişimi kapsamında kaynak sağlanıyor. Fon başvurularının AB ülkelerinden ve 30 Eylül 2024 tarihine kadar yapılabileceği belirtiliyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 22-25 Nisan, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu
- 7 Mayıs, İstihdam, Sosyal Politika, Sağlık ve Tüketici İşleri Konseyi
- 14 Mayıs, Ekonomik ve Mali İşler Konseyi
- 21 Mayıs, Genel İşler Konseyi

Konferanslar

- 24 Nisan, "Reindustrialising Europe: Where competitiveness and economic security converge?", www.bruegel.org
- 30 Nisan, "The macroeconomics of decarbonization", www.bruegel.org
- 7 Mayıs, "Bridging the Gap: Empowering Young People's #TransitionToWork and Civic Participation", www.epc.eu